

Evropski oslonac na OIE predodređen za propast?

Dali su EU vlade dovoljno stabilne za finansijske izazove klimatske politike?

Neke zemlje EU novcem finansiraju fosilne projekte

Nemački projekti lignita dobijaju podršku od 1,7 milijardi evra u 2022.

EU solarna industrija upozorava Komisiju

EU: Ojačano zakonodavstvo o energetske efikasnosti

IEA: Pad potrošnje električne energije u EU

Energetsko siromaštvo u Evropi raste

SADRŽAJ

Evropski pritisak na obnovljivu energiju je predodređen za propast – UnHerd	OVDE
EU: Ojačano zakonodavstvo o energetskej efikasnosti	OVDE
Neke zemlje EU novcem finansiraju fosilne projekte	OVDE
Nemački projekti lignita dobijaju podršku od 1,7 milijardi evra u 2022.	OVDE
Planovi za smanjenje kreditnog rizika za PPA ugovore	OVDE
Dali su EU vlade dovoljno stabilne za finansijske izazove klimatske politike?	OVDE
Evropi i dalje preti skok cena energije iduće zime – EON	OVDE
Evropa da ograniči korišćenje 'luksuzne' energije kako bi ispunila ciljeve emisije – studija	OVDE
IEA: Pad potrošnje električne energije u EU	OVDE
ACER: Mrežni operateri još uvek daleko od obezbeđenja potrebnih kapaciteta za međuzonalnu trgovinu	OVDE
EU solarna industrija upozorava Komisiju	OVDE
Odluka Poljske da nastavi rudarenje na poljsko-češko-nemačkoj granici uznemiruje lokalne vlasti	OVDE
Energetsko siromaštvo u Evropi raste	OVDE
Evropski termalni uglj se bori da pronađe kupce u Aziji usred snažne regionalne ponude	OVDE
ACER: Zagušenja na gasnim tržištima severozapadne Evrope	OVDE
EU dostiže cilj od 90% skladištenja gasa uoči zime	OVDE
Britanski regulator da se uhvati u koštac sa energetskim posrednicima koji „pljačkaju“ male firme.....	OVDE
Habek poziva na produženje energetskih subvencija do Uskrsa.....	OVDE
Evropska komisija odobrila nemačku šemu 'curenja ugljenika' od € 6,5 mlrd	OVDE

Evropski oslonac na obnovljivu energiju je predodređen za propast - UnHerd

LONDON - Ekonomija evrozone je "podešena za bolno bilansiranje", što je kulminiralo udarom od najmanje 3,8 odsto na ekonomiju koji bi mogao porasti na 5 odsto u zavisnosti od cena energije, navodi **Bloomberg**. U svetlu ove prognoze, krajnje je vreme da Evropa prilagodi svoju energetska politiku i postavi je na realnije temelje, piše 9. avgusta portal **UnHerd**.

Čini se da je nova energetska kriza već zapečena. Uprkos naporima bloka da se odvikne od nafte, istina je da će to teško funkcionisati.

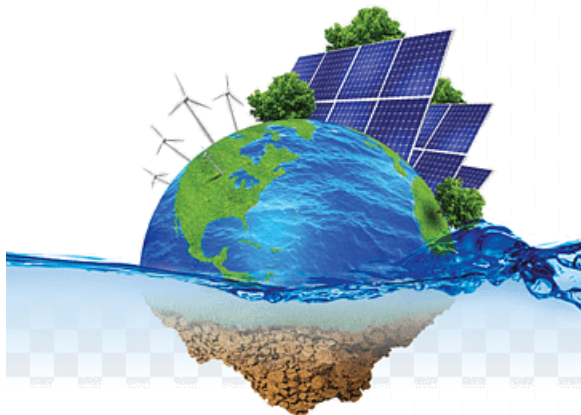
Međunarodna agencija za energiju (IEA) predvidela je svojevremeno vrhunac potražnje za naftom od 100 miliona barela dnevno (mb/d) u 2019., nakon čega će uslediti pad na 75 mb/d do 2030. Sada je IEA obrnula kurs i projektuje 105 mb/d u 2028. godini, ali će taj broj, kako stvari stoje, biti dostignut mnogo pre. Analitičari veruju da obnovljivi izvori energije mogu zameniti sirovu naftu, ali bliži pogled pokazuje zašto su ove nade uzaludne, navodi se u analizi nezavisnog portala.

Prema energetsom ekonomisti Anasu Alhadžiju, samo oko 3% svetske električne energije se proizvodi iz nafte. Bez obzira koliko brzo gradimo vetar i solarnu energiju, to će imati vrlo mali uticaj na potrebu za sirovom naftom, a ta potražnja će rasti.

Najbogatija milijarda ljudi na planeti koristi otprilike 13-14 barela energije iz nafte po glavi stanovnika; ostalih sedam milijardi stanovnika, za poređenje, koristi samo oko tri barela po glavi stanovnika. Osim ako pretpostavimo da 7/8 svetske populacije nije zainteresovano za poboljšanje svog životnog standarda, globalna potrošnja energije će se ubrzano povećavati u narednim decenijama, baš kao i u prošlosti.

Može li se to pokriti samo iz obnovljivih izvora energije? Najveći investitor u obnovljive izvore energije je Kina, ali na sadašnjem nivou ulaganja Pekingu bi bilo potrebno 211 godina da dostigne neto nulu. Gledajući ove brojke, nije iznenađenje da je Kina 2022. godine koristila više uglja nego ostatak sveta zajedno.

Ništa od ovoga ne isključuje korišćenje obnovljivih izvora energije tamo gde je to prikladno, ali postoji ozbiljan rizik da će ucenjivanje investitora i kompanija da zaustave neophodno širenje istraživanja nafte i gasa dovesti do nestašice snabdevanja u narednim godinama. Ovo je posebno tačno ako se globalna ekonomija ponovo ubrza. Čak i neki od najglasnijih zagovornika obnovljivih izvora energije to priznaju — uključujući Norvešku, koja je nedavno odobrila još 18 milijardi dolara ulaganja u naftu i prirodni gas.

Reći da je svet na rubu tranzicije od fosilnih goriva jednostavno nije istina. Pogled na podatke pokazuje da, u najboljem slučaju, obnovljivi izvori mogu usporiti rast energije proizvedene iz tradicionalnih izvora. Eliminacija je sasvim druga stvar.

Kao što Velika Britanija i Nemačka pokazuju, prisiljavanje ljudi na energetska politiku koja ugrožava njihov životni standard može ih samo okrenuti protiv celokupnog projekta ekonomije zasnovane na obnovljivim izvorima energije. Ako ne pređemo na postupniju tranziciju koja štiti lične interese, ekonomska kriza 2024. mogla bi označiti kraj cele industrije obnovljivih izvora, jer će oni postati primarna meta kako javnosti tako i populističkih partija.

Neke zemlje EU novcem finansiraju fosilne projekte

BRISEL – Novac EU pokreće energetska tranziciju u Evropi, posebno u zemljama koje još uvek u velikoj meri zavise od fosilnih goriva, ali neke vlade i dalje koriste javni novac EU za finansiranje novih projekata fosilnog gasa, uprkos svojim klimatskim obavezama, piše **EUObserver**.

Prema nedavnom izveštaju Bankwatcha, poljska i rumunska vlada planiraju naglo povećanje ulaganja putem fondova EU u iznosu od skoro 4 milijarde eura na novu gasnu infrastrukturu i projekte koji povećavaju potrošnju prirodnog gasa.

Poljska, Rumunija

Poljske vlasti planiraju da do 2027. godine ulože više od 2 milijarde eura u finansiranje EU u projekte namenjene uvozu i transportu fosilnog gasa i proširenju grejanja na gas. To uključuje novi LNG terminal u Gdanjsku, nove prenosne i distributivne mreže i sheme subvencija za gasne kotlove u zgradama.

Rumunska vlada je takođe izdvojila više od 1,7 milijardi eura za projekte fosilnog gasa za isti period. To bi bilo četiri puta više nego u prethodnom finansijskom periodu.

Očekuje se da će ova izdvajanja rasti, jer će biti pokrenuto više poziva za finansiranje iz fonda za

modernizaciju, iz kojeg Rumunija ima pristup 14 milijardi eura do 2030. godine.

Kako je to još uvek moguće?

Planiranjem nacionalnih sistema u nekoliko zemalja članica EU dominiraju postojeći igrači koji preferiraju zastarela i centralna rešenja zasnovana na fosilnim gorivima. Ali glavni razlog zašto nacionalne vlasti još uvek mogu usmeravati novac EU na projekte fosilnog gasa je zastareli dizajn fondova EU.

Dok neke vlade koriste nedostatak jasnoće u zakonima EU za korišćenje fondova EU za gasnu infrastrukturu, očigledno je da su takve investicije nespojive sa klimatskim ciljevima EU. Nepreciznost u pravu EU u pogledu finansiranja gasne infrastrukture ostavlja previše prostora za tumačenje.

Evropskoj komisiji je teško da se pozabavi energetske planovima zemalja članica, budući da svaka zemlja pojedinačno odlučuje o svom energetske miks. Ali institucije EU mogu pomoći da se osigura da evropski javni novac ne potkopava, već olakšava energetske tranziciju. Zbog toga se moraju revidirati pravila o prihvatljivosti fondova EU tako da su ulaganja u fosilni gas jasno isključena, konstatuje Bankwatch.

Nemački projekti lignita dobili podršku od 1,7 milijardi eura u 2022.

BERLIN - Projekti lignita u Nemačkoj dobili su podršku u vrednosti od oko 1,7 milijardi eura tokom 2022. godine, prema analizi analitičke firme Green Budget Germany (FÖS).

Uprkos ambiciji zemlje da postepeno ukine fosilna goriva u „idealnom“ slučaju do 2030., ali najkasnije do 2038. godine, eksploatacija lignita i

proizvodnja struje iz njega posebno su imali koristi od olakšica za porez na energiju (817 miliona eura) i kompenzacije za postupno izbacivanje uglja.

“Iako se proizvodnja električne energije iz uglja indirektno oporezuje putem poreza na električnu energiju – zbog brojnih izuzeća, posebno za energetske intenzivnu industriju, učinak ovog poreza je uvelike minimiziran”, rekla je autorka izveštaja Isabel Štrems (Schrems). Od 1,7 milijardi eura vredne podrške, 1,2 milijarde je došlo direktno iz nemačkog državnog budžeta, navodi se u izveštaju .

“Pored državnih subvencija, kompanije na lignit dobijaju i druge finansijske beneficije, koje, međutim, ne dolaze iz javne blagajne, već ih delimično snose svi potrošači”, dodala je Šrems. To uključuje plaćanja elektranama na lignit koje se održavaju u sigurnosnoj rezervi koju plaćaju potrošači električne energije. FÖS računa da je to oko 500 miliona eura.

Evropska komisija ispituje mogu li isplate kompenzacije za operatere dogovorene prema nemačkom zakonu o postupnom ukidanju uglja predstavljati nezakonitu pomoć, navodi se u izveštaju FÖS-a.

EU: Ojačano zakonodavstvo o energetskej efikasnosti

BRISEL - EU je 26. jula zvanično zaključila međuinstitucionalne pregovore o poboljšanom zakonskom okviru za energetske efikasnosti, postavljajući prvi put obavezujuće ciljeve za smanjenje potrošnje sa 'efikasnost na prvom mestu', objavljeno je na portalu Evropske komisije ec.europa.eu.

Odobranje Saveta sledi ono koje je Evropski parlament dao ranije u julu i označava poslednji korak u zakonodavnom procesu koji je započeo u julu 2021. kao deo paketa „Spremi za 55“ (eng. "Fit for 55").

Principu energetske efikasnosti na prvom mestu

Postavljajući pravno obavezujući cilj od 11,7% smanjenja finalne potrošnje energije do 2030. godine u odnosu na referentnu 2020. godinu, ažurirano zakonodavstvo uvodi niz mera koje pomažu u ubravanju praksi energetske efikasnosti. Konkretno, zemlje EU sada će biti zakonski obavezne da daju prioritet energetske efikasnosti u kreiranju politike, planiranju i velikim investicijama, dajući po prvi put suštinski pravni status „principu energetske efikasnosti na prvom mestu“, napominje se u informaciji.

Štaviše, zemlje EU su se složile da skoro udvostruče svoje godišnje obaveze uštede energije u narednim godinama.

U stvari, prema preinačenoj Direktivi, od zemalja EU će se zahtevati da postignu prosečnu godišnju stopu uštede energije od 1,49% od 2024. do 2030. godine, u odnosu na trenutni zahtev od 0,8%, što će dovesti do uštede energije u kritičnim sektorima kao što su zgrade, industrija i transport.

Sa definicijom energetske siromaštva koja je uključena u zakonodavstvo, zemlje EU su prinuđene da daju prioritet poboljšanju energetske efikasnosti za ugrožene potrošače, domaćinstva sa niskim primanjima i pojedince u socijalnom stanovanju, uključujući i u okviru obaveze uštede energije.

Preinačena direktiva dodatno jača ulogu javnog sektora u jačanju prakse energetske efikasnosti.

Značajan napredak je uvođenje godišnjeg cilja smanjenja potrošnje energije od 1,9% za javni sektor u celini. Štaviše, godišnja obaveza renoviranja zgrada od 3% proširuje se na sve nivoe javne uprave. Javni sektor će takođe igrati vodeću ulogu u razvoju tržišta energetske usluga. Ugovori o energetske učinku će imati prioritet u implementaciji projekata energetske efikasnosti u javnom sektoru, kad god je to moguće. Javna tla će nastaviti da razmatraju zahteve energetske efikasnosti prilikom donošenja odluka o kupovini proizvoda, zgrada i usluga, podstičući sistematska poboljšanja.

Upravljanje energijom postaje obaveza za velike potrošače energije

Preduzeća koja posluju u EU će imati koristi od procena svojih praksi korišćenja energije, pri čemu će sistemi upravljanja energijom postati zadani zahtev za velike potrošače energije koji prelaze 85 TJ godišnje potrošnje energije i biće podvrgnuti obaveznim revizijama u slučaju neusklađenost.

Preduzeća sa potrošnjom energije iznad 10 TJ moraće da izvrše energetske pregled i pripreme akcioni plan za različite preporuke. Sporazum takođe uvodi šemu izveštavanja o energetskim performansama u velikim data centrima, promovišući transparentnost i optimizaciju potencijala energetske efikasnosti.

S obzirom na važnost digitalizacije i podatkovnih centara, direktiva uvodi obavezu praćenja energetskih performansi podatkovnih centara. Baza podataka na nivou EU će prikupljati i objavljivati podatke koji su relevantni za energetske performanse i vodeni otisak centara podataka sa značajnom potrošnjom energije.

Novi zakon takođe promovise planove lokalnog grejanja i hlađenja u većim opštinama. Štaviše,

na osnovu revidirane definicije efikasnog daljinskog grejanja i hlađenja uključene u zakonodavstvo, minimalni zahtevi će se postepeno pooštavati u narednim godinama kako bi se postigla potpuno dekarbonizuje snabdevanja daljinskim grejanjem i hlađenjem do 2050. godine.

Opremanje radne snage relevantnim veštinama takođe će biti ključ za uspešno postizanje poboljšanih ciljeva. Zemlje EU će stoga morati da osiguraju da su mogućnosti za sertifikaciju i kvalifikacije dostupne za profesije vezane za energetske efikasnosti.

Sporazum dalje podržava odredbe o finansiranju energetske efikasnosti kako bi se olakšale investicije, uključujući i privatni sektor, koji ima ključnu ulogu s obzirom na ograničena javna sredstva dostupna za tranziciju prema čistoj energiji. Zemlje EU imaju zadatak da promovišu inovativne šeme finansiranja i zelene kreditne proizvode, osiguravajući širi pristup kroz transparentno ulaganje. Poboljšano izveštavanje o ulaganjima u energetske efikasnosti će poboljšati odgovornost i transparentnost.

Planovi za smanjenje kreditnog rizika za PPA ugovore

STRAZBUR - Članovi Evropskog parlamenta podržali su planove za smanjenje kreditnog rizika za ugovore o kupovini električne energije (PPA) korišćenjem javnih ili privatnih garancijskih šema u prelaznom glasanju 18. jula o nacrtu reformi tržišta električne energije, prenosi **Montel**.

Glasanje odbora za energetiku postavlja početnu pregovaračku poziciju parlamenta o predloženim tržišnim reformama Evropske komisije koje imaju za cilj da pomognu EU da ublaži nestabilnost cena i integriše sve veće kapacitete obnovljive energije.

Podržao je predlog EK da nacionalne vlade ponude instrumente kao što su garantovani programi po tržišnim cenama kako bi se omogućilo većem broju i manjim finansijski zdravim potrošačima da potpišu dugoročne niskougljenične i obnovljive PPA s proizvođačima kako bi se zaštitili od kratkoročnih oscilacija.

Takođe je proširio koncept kako bi uključio instrumente koje podržavaju Evropska investiciona banka ili druga tela na nivou EU. Gde god je to moguće, takvi instrumenti bi trebalo samo da podrže novu obnovljivu proizvodnju, naveo je komitet u dokumentu u kojem se navodi njihov sporazum.

Takođe bi se zahtevalo od nacionalnih vlada da izbegavaju primenu novih propisa na postojeće PPA koji bi promenili uslove ili bili štetni za njih.

Povećajte unos

Dokument odbora poziva EK da svake dve godine proceni tržište PPA u pogledu transparentnosti i potencijalnih prepreka ulasku, a prvi izveštaj treba da bude u januaru 2026.

Takođe je EK pozvana da uspostavi dobrovoljnu trgovačku platformu za PPA do 31. decembra

2024. kako bi pomogla u povećanju korišćenja, posebno omogućavajući potencijalnim korisnicima da udruže svoju potražnju za električnom energijom i koriste dobrovoljne standardizirane ugovore o PPA.

Takve ugovore bi razvila regulatorna agencija EU za energetiku ACER, zajedno s nominovanim operaterima tržišta električne energije u EU (Nemos) i akterima. Cilj bi bio pojednostaviti proces potpisivanja PPA i uskladiti ugovore s potrošačima različite veličine.

Takvi ugovori bi nudili kraće trajanje od tradicionalnih 15-20 godina, uključujući do pet godina, i nudili bi različite formule cena.

ACER baza podataka

Komiteet je takođe pozvao ACER da uspostavi bazu podataka EU za skladištenje informacija o svim PPA potpisanim u bloku i da ih koristi za praćenje tržišta.

Sledeći korak je da Savet ministara EU, koji predstavlja nacionalne vlade, dogovori svoju početnu pregovaračku poziciju o reformama tržišta električne energije. Ne postoji rok za to, ali je špansko predsedništvo pozvalo na brz rezultat.

I parlament i savet tada moraju započeti razgovore kako bi se dogovorili oko zajedničkog teksta potrebnog da reforme postanu obavezujuće.

Lideri EU rekli su da žele ovaj sporazum do kraja ove godine.

Dali su EU vlade dovoljno stabilne za finansijske izazove klimatske politike?

LONDON - Evropa pruža test da li slabe vlade mogu sprovesti snažnu politiku, piše **Rojters** osvrćući se na finansijske izazove koje ekonomski slabijim članicama nameće tzv. zelena klimatska politika bloka.

Postavila je čvrste ciljeve da smanji emisije ugljenika za najmanje 55% do kraja decenije, pre nego što postane ugljenično neutralna do 2050., napominje agencija. Vlade Evropske unije su se složile oko strategije, ali imaju tendenciju da raspravljaju oko kratkoročnih troškova zelene tranzicije. Ako ne objasne kako će se ovi troškovi podeliti, mogli bi se suočiti sa populističkim protestima koji će ugroziti njihove krajnje ciljeve, konstatuje **Rojters**.

Ekonomisti i naučnici se razlikuju u pogledu kratkoročnih troškova i potrebe da se do 2030. godine uradi ono što vlade nisu uspele učiniti decenijama. Francuski ekonomista Žan Pisani-Feri (Jean Pisani-Ferry) uporedio je uticaj zelene tranzicije sa ekonomskim šokom koji je ekvivalentan naglim skokovima cena nafte 1970-ih. Borba protiv klimatskih promena, tvrdi on, svodi se na stavljanje cene na resurs – u ovom slučaju, stabilnu klimu – koji je predugo bio dostupan besplatno. Ali za razliku od prethodnih šokova izazvanih geopolitičkom nestabilnošću ili trgovinskim ratovima, zelenu tranziciju su pokrenule i upravljale vlade, a uglavnom je finansirale one.

Prošlo nečinjenje je dodato na račun. Iznos dodatnih ulaganja potrebnih u energetske sektor EU u periodu 2021-2030, u odnosu na prethodnu deceniju, bio bi u rasponu od 260 do 380 milijardi evra, odnosno 1,5% do 1,8% BDP-a, prema procenama Evropske komisije .

Brzina tranzicije će takođe uticati na rast i inflaciju. Ako zelene investicije zamene druge vrste profitabilnijih investicija od strane vlada, domaćinstava ili preduzeća, mogle bi imati negativan uticaj na rast. To je zato što investicije osmišljene za smanjenje potrošnje fosilnih goriva, same po sebi, ne povećavaju produktivnost u kratkom roku.

Nadalje, kako je napomenula Međunarodna agencija za energiju, pad ulaganja u energiju iz fosilnih goriva još uvek nije praćen povećanjem ulaganja u obnovljivu energiju – manjkom koji bi mogao dodatno pritisnuti rast. To povećava verovatnoću da će inflacija ostati iznad nivoa viđenih u decenijama pre pandemije.

Zelena tranzicija takođe pretili da izazove veliko povećanje nejednakosti ako vlade ne osmisle transfere i subvencije kako bi je učinile manje bolnom za niže prihode. U Francuskoj, na primer, trošak zamene automobila s motorom s unutrašnjim sagorevanjem i gasnog kotla električnim vozilom i toplotnom pumpom iznosio bi otprilike dve godine prihoda za 20% stanovništva na dnu lestvice prihoda, a još uvek oko godinu dana za srednju klasu, prema nedavnoj studiji rađenoj za francuskog premijera.

Vlade će morati da osmisle posebne podsticaje i subvencije.

Ali državni budžeti će patiti, što će otežati finansiranje bilo koje javne intervencije. Poreski prihodi će se smanjivati jer prelazak na obnovljive izvore energije smanjuje naplatu akciza na gorivo i benzin. U Velikoj Britaniji će se, na primer, taj deo poreskih prihoda, koji sada iznosi oko 1,2% BDP-a, prepoloviti do 2030. i nestati do 2050. godine, prema Uredu za budžetsku odgovornost.

Takve kratkoročne šokove mogle bi apsorbovati u ime dugoročnih koristi vlade koje su politički jake, finansijski sigurne i spremne da upozore na žrtve koje predstoje i da se postaraju da se one pravedno podele. Ali tri načina finansiranja tranzicije – porezi, smanjenje potrošnje ili veći dug – su problematični u Evropi. Francuska i Italija, sa odnosom duga prema BDP-u od 112% i 144%, teško da se mogu više zaduživati. Zemlje poput Velike Britanije, s jednim od najnižih poreskih opterećenja u Evropi, mogle bi razmotriti povećanje doprinosa preduzeća ili onih s većim prihodima – ali je malo verovatno da će to učiniti zbog političkog protivljenja.

Nemačka izgleda kao zemlja koja je najsposobnija da priušti zelenu tranziciju, ali njeno preterano naglašavanje regulative o pitanjima životne sredine nailazi na žestoko protivljenje.

Nacrt zakona kojim bi se od 2025. godine obavezalo da novi grejači rade na 65% obnovljive energije – što predstavlja zabranu gasnih kotlova – možda neće proći u parlamentu. Paolo Đentiloni (Gentiloni), komesar EU za ekonomiju, rekao je za *Financial Times* da će Evropa morati da finansira sopstvenu industrijsku zelenu tranziciju. Ipak, dok obnavljaju svoja obećanja da će se pridržavati Pariskog sporazuma kako bi dostigli neto nulu do 2050. godine, evropski političari se i dalje izvlače od pitanja kako će to moći da plate.

Francuski ministar finansija Bruno L'Mer (Le Maire) nastavlja da se pretvara da neće morati da povećava poreze. Nemački ministar finansija Kristijan (Christian) Lindner odbija da se dodatno zadužuje, a isključuje povećanje poreza. A u Velikoj Britaniji, opoziciona Laburistička stranka odustala je od svog plana da investira 28 milijardi funti godišnje u zelenu tranziciju jer njen lider Keir Starmer veruje da može pobediti na predstojećim opštim izborima samo ako insistira na fiskalnoj opreznosti svoje stranke.

Nijedna velika evropska vlada nije bila transparentna po pitanju kompromisa koji će biti neophodni ove decenije niti je predstavila bilo kakvu ideju o tome kako izbeći dodavanje još većeg bola onima na donjem kraju lestvice bogatstva i prihoda. Krhkosti većine evropskih vlada – podeljenih, ugroženih populističkim nemirima i bez novca nakon tri godine ekonomskih poteškoća – stavlja ih u tešku poziciju da se suoče s tim izazovom, konstatuje

Rojters.

Evropi i dalje pretil skok cena energije iduće zime – E.ON

FRANKFURT - Nemački energetsli gigant E.ON je saopštio da je evropsko tržište energije i dalje u opasnosti od skoka cena ove zime i pozvao domaćinstva i preduzeća da nastave da štede gas i struju.

Evropske veleprodajne cene gasa pale su sa rekordnih nivoa prošle godine, a skladišta su skoro puna uoči zime. Ipak, nemačka komunalna kompanija je upozorila da ako se događaji poput neplaniranih nestašica snabdevanja poklope sa hladnim vremenom tokom zime, to može dovesti do značajnog povećanja cena.

“Verovatnoća ponavljanja krize prošle zime značajno je smanjena, što se može videti i na tržištu terminskih poslova”, rekao je Leonhard Birnbaum, glavni izvršni direktor E.ON-a, u intervjuu za **Bloomberg televiziju**. Ali moramo biti jasni da će strukturna promena zbog ruskog rata u Ukrajini i ispadanja ruskog gasa u snabdevanju Evrope ostati i da stoga kriza nije gotova.

Trebaju li nacije i dalje subvencionirati potrošače i preduzeća svojim računima za energiju je nešto o čemu će svaka vlada morati odlučiti jer su tržišta vrlo različita, rekao je Birnbaum.

“Postoje određena tržišta na kojima je to još uvek neophodno, a postoje tržišta na kojima to nije slučaj, na primer u Nemačkoj”, rekao je on.

Dugoročno, on očekuje da će cene prirodnog gasa da rastu jer je utečnjeno gorivo koje se isporučuje tankerima generalno skuplje od gasa koji se isporučuje gasovodima iz Rusije.

EON je takođe objavio da je povećao ulaganja u energetsli tranziciju kako bi se pozicionirao za daljnji rast kako evropska tržišta električne energije postaju sve zelenija. Potrošila je oko 2,4 milijarde eura na infrastrukturu u prvoj polovini 2023. — 36 posto više nego godinu ranije, objavila je kompanija i potvrdila svoj celogodišnji plan ulaganja od oko 5,8 milijardi evra.

Evropa da ograniči korišćenje 'luksuzne' energije kako bi ispunila ciljeve emisije – studija

LONDON - Blago ograničavanje "luksuzne" potrošnje energije od strane 20% evropskih potrošača koji koriste najviše energije šteti sedam puta veću količinu gasova koji zagrevavaju planetu koja bi se emitovala u zadovoljavanju osnovnih potreba onih 20% koji koriste najmanje energije, otkrili su istraživači.

Studija, koja je modelirala efekat sužavanja jaza u upotrebi energije između domaćinstava u 27 evropskih zemalja, otkrila je da je ograničenje potrošnje iz prve petine, čak i na prilično visokom nivou, smanjilo zagađenje stakleničkih gasova iz potrošnje energije za 9,7%, uz istovremeno povećanje potražnje od ljudi u donjoj petini koji

takođe žive u siromaštvu na prilično nizak nivo povećava emisije za samo 1,4%.

„Moramo da počnemo da se bavimo korišćenjem luksuzne energije kako bismo ostali u okviru pravičnog budžeta za ugljenik u celom svetu“, rekla je Milena Baks (Buchs), profesorka održivog blagostanja na Univerzitetu u Lidsu i vodeći autor studije, objavljene u časopisu *Nature Energy*, „ali i da stvarno imaju energetske resurse koji bi omogućili ljudima u siromaštvu da malo povećaju potrošnju energije i zadovolje svoje potrebe.

Kako bi zaustavile zagrijavanje planete iznad nivoa koji su dogovorili svetski lideri, bogate zemlje moraju brzo očistiti svoje zalihe energije i smanjiti potražnju za njom. Međuvladin panel za klimatske promene (IPCC) je u svom najnovijem pregledu nauke otkrio da strategije na strani potražnje mogu smanjiti globalne emisije za 40-70% do 2050. godine u poređenju sa uobičajenim poslovanjem.

Za mnoga rešenja bila bi potrebna pomoć vlada da postanu dovoljno jeftina za sve. Ali neki od najzagađujućih životnih izbora uključuju letenje u inostranstvo na odmor, vožnju velikih automobila koji troše mnogo goriva i život u velikim kućama sa lošom izolacijom.

Baks i njene kolege razvrstavale su ljude u 27 evropskih zemalja – EU plus Velika Britanija i minus Austrija – prema tome koliko energije koriste. Zatim su smanjili “koridor potrošnje” između najraskošnijih i najštedljivijih unutar svake zemlje.

U celoj Evropi, otkrili su da je ograničenje potražnje za luksuzom smanjilo emisije u domaćinstvima iz energije za 11,4%, iz transporta za 16,8% i ukupno za 9,7%. Zadovoljavanje osnovnih potreba siromašnih povećalo je emisije

za 1,2 procentna poena od kućne potrošnje energije, 0,9 procentnih poena od transporta i 1,4 procentna poena ukupno.

IEA: Pad potrošnje električne energije u EU

PARIZ - Očekuje se da će ukupan rast potražnje za električnom energijom širom sveta oslabiti 2023. godine jer se napredne ekonomije bore s tekućim efektima globalne energetske krize i ekonomskog usporavanja, stoji u najnovijem *Izveštaju* Međunarodne agencije za energiju (IEA) o tržištu električne energije.

U julskom ažuriranom izveštaju, navodi se da se očekuje da će potražnja za električnom energijom u Sjedinjenim Državama ove godine pasti za skoro 2%, a u Japanu za 3%.

Potražnja za električnom energijom u Evropskoj uniji će pasti za 3%, slično smanjenju zabeleženom 2022. Nakon ova dva uzastopna pada, koja zajedno predstavljaju najveći pad potražnje u EU do sada, potrošnja električne energije u EU će pasti na nivoe poslednji put viđene 2002. godine. No, pod pretpostavkom poboljšanja svetske ekonomske perspektive, očekuje se da će se rast potražnje ponovo povećati u 2024., vraćajući se na 3,3.

Iako se potražnja u mnogim regijama povećava, snažna primena obnovljivih izvora energije širom sveta znači da su oni sada na pravom putu da zadovolje sav dodatni rast globalne potražnje za električnom energijom u naredne dve godine.

Do 2024. udeo obnovljivih izvora u globalnoj proizvodnji električne energije premašiće jednu trećinu. A u zavisnosti od vremenskih uslova, 2024. bi mogla postati prva godina u kojoj se više električne energije u svetu proizvodi iz obnovljivih izvora nego iz uglja.

Istovremeno, očekuje se da će električna energija proizvedena iz fosilnih goriva opasti u naredne dve godine. Predviđa se da će električna energija proizvedena iz nafte značajno pasti, dok će proizvodnja na uglj blago pasti u 2023. i 2024., nakon rasta od 1,7% u 2022. godini.

Kao još jedan znak da energetska tranzicija uzima maha, IEA sada vidi pad električne energije proizvedene iz fosilnih goriva u četiri od šest godina između 2019. i 2024. U prošlosti, godišnji pad proizvodnje na fosilna goriva bio je redak i dogodio se prvenstveno nakon globalnih energetskih i finansijskih šokova, kada je globalna potražnja za električnom energijom bila potisnuta. Ali poslednjih godina, električna energija proizvedena iz fosilnih goriva zaostaje ili pada čak i kada se potražnja za električnom energijom povećala.

To ukazuje da se svet brzo kreće prema prelomnoj tački u kojoj će globalna proizvodnja električne energije iz fosilnih goriva sve više biti zamenjena električnom energijom iz čistih izvora energije, navodi se u izveštaju.

Procenjuje se da je skoro dve trećine neto smanjenja potražnje za električnom energijom u EU u 2022. došlo od energetski intenzivnih

industrija koje se bore s povišenim cenama energije nakon ruske invazije na Ukrajinu. Ovaj trend se nastavio sve do 2023. godine, uprkos padu cena energenata i električne energije s prethodnih najviših nivoa.

ACER: Mrežni operateri još uvek daleko od obezbeđenja potrebnih kapaciteta za međuzonalnu trgovinu

LIUBLJANA – EU energetska regulator ACER je monitoringom utvrdio da su mrežni operateri još uvek daleko od toga da 70% prenosnog kapaciteta stave na raspolaganje za trgovinu električnom energijom između zona

Pravila EU zahtevaju od mrežnih operatera da do kraja 2025. godine stave na raspolaganje 70% minimalnog kapaciteta na interkonektorima za trgovinu električnom energijom sa susedima.

Šta je utvrdio ACER prilikom praćenja ispunjenja te obaveze u 2022?

Kapacitet interkonekcije koji je dostupan za međuzonsku trgovinu električnom energijom i dalje je nizak u celoj EU. Minimalni cilj od 70% je još uvek daleko za većinu država članica.

- Ukidanje unutrašnjih i međuzonskih ograničenja neophodno je za postizanje cilja od 70%. Stare barijere i dalje postoje:
- Tokovi petlje, tj. unutrašnje trgovine unutar zemlje A stvaraju električni protok kroz zemlju B, stvarajući tako zagušenje;
- Nedovoljne i skupe popravne radnje;
- Ne postoji mehanizam za deljenje troškova popravnih radnji.

Zašto je važno dostići cilj od minimalnih 70%?

Ostvarivanje dogovorenog minimalnog cilja od 70% interkonekcionog kapaciteta je ključno za postizanje ambicioznih političkih ciljeva postavljenih za obnovljivu proizvodnju.

Postizanje cilja od 70% će:

- Osigurati sigurnost snabdevanja;
- Ublažite volatilnost cena; i
- Omogućite ključnu fleksibilnost tržištu.

Izgradnja novih linija je teška i ekološki izazovna: Cilj od 70% omogućava efikasnije korišćenje postojećih linija.

Cilj od 70% će postati sve teže i skuplji za postizanje. Malo je verovatno da će se napredak ka cilju od 70% dogoditi bez teških kompromisa.

Koji su sljedeći koraci?

ACER poziva na povratne informacije o svom izveštaju o praćenju i održava webinar na kojem će razgovarati o svojim zaključcima (zajedno sa nedavno objavljenim izveštajem o hitnim merama).

- 21. jula do 15. septembra 2023: ACER javne konsultacije.
- 6. septembar 2023.: ACER-ov webinar o zaključcima ACER-ovog izveštaja o međuzonskim kapacitetima i o nedavnom izveštaju ACER-a o hitnim merama.
- Kraj 2023: ACER izdaje zvanično mišljenje sa

preporukama Evropskoj komisiji i Evropskom parlamentu.

-

EU solarna industrija upozorava Komisiju

BRISEL - Evropska unija treba da se pozabavi smanjenjem trošenja potencijala solarne energije i negativnim cenama koje utiču na prihode projekata, poručila je grupa udruženja za solarnu i obnovljivu energiju Evropskoj komisiji (1. avgusta).

Solarna industrija ubrzano raste u Evropi, sa 40 gigavata (GW) instaliranih u 2022. godini, skoro 50% više nego 2021., prenosi **Euractiv**.

“Iako će 2023. verovatno doneti još jedno rekordno leto za solarnu proizvodnju”, pišu udruženja, oni upozoravaju da problemi s prenosnim mrežama, nedostatak fleksibilnosti u sistemu i nestabilne cene negativno utiču na projekte .

Uz to, industrija upozorava da nerešene nestabilne cene energije i „prečeste“ negativne cene ugrožavaju ulaganja u nova solarna postrojenja.

Mnoga rešenja za ova pitanja već su iznesena u zakonu EU o povećanju proizvodnje obnovljive energije, usvojenom 2018. Međutim, to nije pravilno implementirano u mnogim zemljama EU.

Kako bi pomogli u rešavanju problema, udruženja pozivaju zemlje EU da poboljšaju spremnost mreža i ubrzaju izdavanje dozvola i izgradnju mrežne infrastrukture.

Fleksibilnost se takođe mora uvesti u celi elektroenergetski sistem, od prilagođavanja mreže do toga da domovi sve više reaguju na signale cena. Pored toga, Evropi su potrebni dodatni kapaciteti za skladištenje i podsticaji za korišćenje električne energije kada su potražnja, a samim tim i cene, niske, na primer preko noći. Udruženja takođe pozivaju na rešavanje regulatornih uskih grla i dvostrukih naknada kada su u pitanju hibridni projekti u kojima se proizvodnja solarne energije kombinuje sa skladištem ili drugim izvorom proizvodnje, poput energije vetra.

Uz to, investitori moraju dobiti pravi signal i znati da su ulaganja u solarnu energiju dugoročno stabilna, tvrde udruženja.

To se može učiniti ugovorima za razliku, koji osiguravaju zajamčeni prihod za obnovljive izvore energije, a predložila ih je Evropska komisija kao način za stabilizaciju cena energije u reformi tržišta električne energije predloženoj u martu 2023.

Očekuje se da će solarna energija nastaviti da raste u Evropi ove decenije. EU je postavila cilj dostići 600 GW proizvodnje do 2030. godine, prenosi Euractiv.

Odluka Poljske da nastavi rudarenje na poljsko-češko-nemačkoj granici uznemiruje lokalne zakonodavce

VARŠAVA - Odluka poljskog Vrhovnog upravnog suda da ukine moratorijum na rad gigantskog površinskog kopa uglja u poljsko-nemačko-češkoj pograničnoj regiji Turou izazvala je reakcije iz susedne nemačke pokrajine Saksonije, kao i ekološke grupacije Grinpis (Greenpeace), a aplauz vlade u Varšavi.

Ana Kavazini (Foto: Anna Cavazzini), članica Evropskog parlamenta za Zelenu stranku iz Saksonije, kritikovala je sud zbog poništavanja privremene odluke lokalnog poljskog suda, koji je krajem maja

naložio zaustavljanje rudarenja na lokaciji zbog negativnih uticaja na stabilnost građevina u obližnjim regijama u Nemačkoj i Češkoj. Kavazini je rekla da ta odluka "nije dobar znak" za prekogranične odnose, nakon što su nemački grad Zitau i češka nevladina organizacija tužili operatere rudnika.

Nasuprot tome, poljski premijer Mateuš Moravjecki pozdravio je odluku vrhovnog suda, rekavši da Poljska "nije dozvolila da bude ucenjena od strane eko-terorista sa Zapada, posebno onih iz Nemačke", prenosi list *Taz*. Sud je doneo odluku na osnovu stava da poljsko stanovništvo ima pravo na stabilno snabdevanje električnom energijom.

Ogranci Grinpisa u Nemačkoj i Češkoj, kao i vlasti Zitaua, reagovala su tvrdnjom da posledice po Nemačku i Češku Republiku nisu pravilno razmotrene. Zabrinutost uključuje zagađenje bukom i smanjenje nivoa podzemnih voda što može dovesti do oštećenja zgrada.

Evropski sud pravde je 2021. godine privremeno naložio prestanak kopanja rudnika, što je Poljska ignorisala. Moravjecki je rekao da Poljska neće dozvoliti zatvaranje rudnika i da će njegova vlada učiniti sve kako bi osigurala da može funkcionisati kako je planirano do 2044.

Nemačka ima za cilj da ukine fosilno gorivo do 2038. godine, iako se koaliciona vlada nada da će to preneti do 2030. godine.

Energetsko siromaštvo u Evropi raste

BRISEL - Energetska kriza uzima danak građanima EU, sa 9,3% stanovništva koje nije u stanju da održava svoje domove adekvatno toplim 2022. godine, što je skok sa 6,9% godinu ranije, prema Eurostatu.

Mere preduzete tokom krize nisu uspele rešiti ovo pitanje, koje je pogoršalo rat u Ukrajini, ukazao je tokom svoje treće godišnje konferencije na tu temu, Evropski ekonomski i socijalni komitet (EESC, telo EU koje okuplja organizacije civilnog društva, grupe poslodavaca i sindikate.

Plan Evropske komisije REPowerEU, predstavljen u maju prošle godine, imao je za cilj da zaštiti domaćinstva od nestašice energije i bio je uspešan u smanjenju zavisnosti Evrope od jeftinog ruskog gasa.

Ali ostaju izazovi u snižavanju cena, rekao je predstavnik Evropske komisije na tom skupu, prenosi *Euractiv*.

Evropski termalni ugalj se bori da pronađe kupce u Aziji usred snažne regionalne ponude

LONDON - Učesnicima na evropskom tržištu sve je teže preprodati svoje višak zaliha u Aziji zbog jakih osnova ponude termalnog uglja u regiji, trenda koji je bio široko rasprostranjen u poslednjih nekoliko nedelja, rekli su izvori za **S&P Global**.

Potražnja niža od očekivane, pristojan nivo skladištenja prirodnog gasa i proizvodnja iz obnovljivih izvora doveli su do povećanja zaliha uglja u Evropi u poslednja tri meseca, nakon čega su trgovci hrlili na azijsko tržište sa svojim teretom.

Dok se interesovanje azijskih kupaca za evropske isporuke termalnog uglja osetilo u maju i junu, snažna ponuda iz Indonezije i Australije, kao i snažna domaća proizvodnja Kine i Indije, smanjila je interesovanje.

Prema podacima S&P Global Commodities at Sea, oko 400.000 mt termalnog uglja utovareno je iz luka severozapadne Evrope u junu, što je manje sa 500.000 mt u maju, 700.000 mt u aprilu i 600.000 mt u martu.

Podaci pokazuju da su isporuke termalnog uglja Indiji i Kini u porastu iz Rusije i Australije. Indonezija ostaje najveći izvoznik termalnog uglja sa ogromnom maržom u obe ove zemlje zajedno, međutim, količina indonežanskog uglja koji stiže do indijske i kineske obale pada svakog meseca od marta.

Podaci S&P Globala pokazuju da je cena australijskog uglja s niskim pepelom od 5.500 kcal/kg NAR uglja u prosjeku iznosila 179,1 USD/mt FOB u 2022., što je 109,6% više u odnosu na prethodnu godinu, jer su globalne cene termalnog uglja porasle zbog sukoba između Rusije i Ukrajine. Cena je procenjena na 90,80 USD/mt 19. jula. Cena uglja Kalimantan 3,800 kcal/kg bila je 41,50 USD/mt FOB 19. jula, što je manje sa 66 USD/mt pre godinu dana. Cena ove klase dostigla je nivo od 75 USD/mt u periodu novembar-decembar 2022.

“Azijski kupci čekaju daljnji pad cena. Stoga verujemo da će američki izvoz ostati nestabilan jer se izvoznici bore za poziciju (i cenu) na globalnom pomorskom tržištu, ciljajući azijsku potražnju”, rekli su analitičari S&P Globala. ACER poziva operatere gasnih sistema da se pozabave uskim grlima u transportu gasa

ACER: Zagušenja na gasnim tržištima severozapadne Evrope

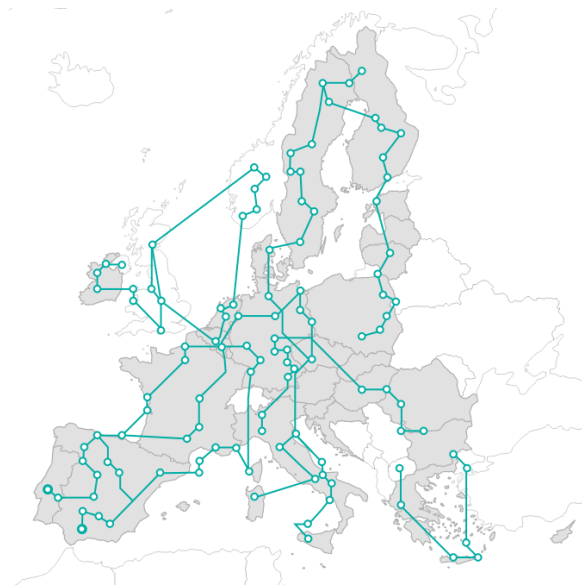
LIUBLJANA - Evropski gasni sistem prvenstveno je projektovan za optimalan transport ruskih zaliha sa istoka na zapad. Nakon ruske invazije na Ukrajinu, tečni prirodni gas (LNG) i povećane isporuke gasovodima počeli su da ulaze u Evropu sa zapada, što je izazvalo uska grla u severozapadnoj Evropi (NWE), ocenila je EU Agencija za saradnju energetske regulatora (ACER).

ACER u nedavno objavljenom Specijalnom izveštaju o rešavanju zagušenja na gasnim tržištima NWE ispituje:

- Kako su se pojavila uska grla na najakutnijim tržištima Belgije, Francuske, Njemačke i Holandije;
- Kako su odgovarajući operatori transportnog sistema (OTS) i nacionalna regulatorna tela (NRA) rešili uska grla; i
- Naučene lekcije.

Koji su ključni nalazi?

- Zagušenja na gasnoj mreži u NWE-u doveli su do velikih širenja čvorišta.

OTS-ovi u EU su imali koristi od značajno većih prihoda od zagušenja u 2022. (u poređenju sa 2021.). Zabeležili su 3,4 milijarde evra prihoda od zagušenja gasa u 2022. (od čega su 2,98 milijardi evra ili skoro 90% zaradili NWE OTS-ovi);

Poređenja radi, ukupni prihodi EU od zagušenja gasa u 2021. godini iznosili su 55 miliona evra.

Pokazalo se da je integrisano tržište gasa EU otporno na krizu, olakšavajući rekonfiguraciju ponude i potražnje i osiguravajući protok gasa tamo gde je najpotrebniji.

OTS-ovi su pod teškim okolnostima uložili hvale vredne napore da reše akutna fizička uska grla od Belgije do Holandije, od Belgije do Nemačke i od Francuske do Nemačke.

Ali, iako je postojala koordinacija među susednim OTS-ovima i informacije o korišćenju mreže su uglavnom bile dostupne, ključno učenje je bila potreba za kontinuiranom koordinacijom i razmenom informacija.

Dobrodošle mere uključuju:

- Rešavanje najakutnijih uskih grla (u ovom slučaju, NWE) za poboljšanje tržišne efikasnosti u kratkom roku;
- Optimizacija postojeće infrastrukture za prilagođavanje novih puteva snabdevanja.

ACER preporučuje:

- Zajednička optimizacija gasnih kapaciteta od strane mrežnih operatera;
- Bolje informacije o korišćenju gasne mreže;
- Pažljiva procena investicionih potreba kako bi se izbegli investicioni promašaji;
- Fino podesiti pravila o kapacitetu za prenos gasa.

EU dostiže cilj od 90% skladištenja gasa uoči zime

BRISEL - Rezerve prirodnog gasa u Evropskoj uniji popunjene su do 90 odsto svojih kapaciteta znatno pre ciljanog datuma 1. novembra, objavila je Evropska komisija na svom [portalu](#)..

"EU je postigla svoj cilj punjenja skladišta gasa do 90% kapaciteta otprilike 2½ meseca pre roka 1. novembra, prema najnovijim podacima koje je 18. avgusta objavila Gas Infrastructure Europe.

S ciljem optimizacije priprema EU za nadolazeću zimu, uredbom o skladištenju gasa iz juna 2022. postavljen je obavezujući cilj EU od 90% punjenja skladišta do 1. novembra svake godine, sa privremenim ciljevima za zemlje EU.

Skladištenje gasa ključno je za sigurnost snabdevanja u Evropi jer može pokriti do jedne trećine potražnje za prirodnim gasom u EU zimi. Poslednji objavljeni podaci pokazuju da su nivoi skladištenja gasa dostigli 1024 TWh ili 90,12% skladišnog kapaciteta (što je ekvivalentno nešto više od 93 milijarde kubnih metara prirodnog gasa).

Komesarka EU za energetiku Kadri Simson rekla je ovim povodom da je energetska tržišta EU u mnogo stabilnijoj poziciji nego u ovo doba prošle godine.

EU uredba o smanjenju potražnje za gasom (avgust 2022.) stimulisala je pad potrošnje gasa za 18% od avgusta 2022. do maja 2023. godine, a sada je produžena za još godinu dana.

Pored toga, Energetska platforma EU (putem #AggregateEU) već je bila domaćin dva poziva za zajedničku kupovinu gasa, sa ukupno ugovorenih 22,9 milijardi kubnih metara gasa, a treći poziv će biti objavljen u drugoj polovini septembra.

Britanski regulator da se uhvati u koštac sa energetske posrednicima koji „pljačkaju“ male firme

LONDON - Koalicija koja predstavlja milion malih preduzeća poziva regulatore za energetiku da se obračuna sa lažnim energetske brokerima koji pljačkaju firme, dobrotvorne organizacije, domove za stare i verske grupe gomilajući milijarde funti skrivenih provizija na račune.

Poslovne grupe su pisale Ofgemu tražeći da prisili dobavljače gasa i električne energije da otkriju koliko plaćaju posrednicima koji prodaju u njihovo ime., prenosi dnevnik [Guardian](#).

Trgovačka udruženja tvrde da su ove tajne komisije povećale račune za energiju i pogoršale krizu troškova sa kojom se suočava sektor malih preduzeća, koji zapošljava skoro 13 miliona ljudi širom Ujedinjenog Kraljevstva.

Gotovo trećina kompanija s poslovnim ugovorom o snabdevanju energijom koristi brokera da ga osigura, dok su ovi energetske posrednici uglavnom neregulisani.

Habek poziva na produženje energetske subvencije do Uskrsa

BERLIN - Nemački ministar privrede Robert Habeck založio se za produženje sistema subvencionisanja cena struje i gasa u zemlji barem do Uskrsa sledeće godine.

Nemačka vlada uvela je privremene energetske subvencije, u Nemačkoj poznate kao kočnice cena, nakon što je rat u Ukrajini doveo do skoka cena energije.

Subvencije, koje delimično nadoknađuju visoke cene iznad određenih pragova za domaćinstva, kao i za mala i srednja preduzeća, ističu krajem godine.

"Kočnice cena deluju kao osiguranje protiv rasta cena", rekao je Habeck za novine **Augsburger Allgemeine**. "Zalažem se da ga ponovno produžimo, do kraja zime", dodao je on.

Rekao je da je vlada već razgovarala o toj mogućnosti s Evropskom komisijom, koja je bila kritična prema nacionalnim šemama subvencija za energiju.

Habeck je rekao da bi produženje subvencija zaštitilo Nemce u slučaju ponovnog skoka cena.

On je primetio da je samo oko 18 milijardi evra od 200 milijardi evra koliko je stavljeno na raspolaganje dosad potrošeno na energetske subvencije nakon što su se tržišta električne energije i gasa stabilizovala.

Član Zelene stranke rekao je da su moguća povećanja cena najverovatnija zimi, kada se mnogi Nemci okreću gasu i struji za grejanje svojih domova.

Evropska komisija odobrila nemačku šemu 'curenja ugljenika' od € 6,5 mlrd

BRISSEL - Evropska komisija je dala zeleno svetlo za nemačku šemu od 6,5 milijardi evra čiji je cilj da odvraća energetske intenzivne kompanije da premeste proizvodnju u zemlje s manje strogim pravilima o emisiji, što je fenomen koji se naziva "curenjem ugljenika".

Podrška će pokriti deo viših cena goriva kompanija između 2021. i 2030. koje su rezultat državnog sistema trgovine emisijama goriva (ETS), prenosi 11. avgusta **Clean Energy Wire**

"Šema održava podsticaje za isplativu dekarbonizaciju nemačke privrede, u skladu s ciljevima Zelenog dogovora. I to uz svođenje narušavanja konkurencije na minimum", prokomentarisala je EU komesarka za konkurenciju Magret Vestager.

Komisija je saopštila da će ta mera, koju je Nemačka podnela 2021. godine, koristiti kompanijama koje se suočavaju sa značajnim troškovima emisije i posebno su izložene međunarodnoj konkurenciji i istovremeno ulažu u zaštitu klime.

„Štaviše, Komisija smatra da uslovljavanjem pomoći energetske efikasnošću i naporima na dekarbonizaciji, mera doprinosi cilju maksimiziranja podsticaja za isplativu dekarbonizaciju privrede,“ navodi se u saopštenju.

Dodaje se da će pomoć biti ograničena na nužni minimum i da "neće imati nepotrebne negativne efekte na konkurenciju i trgovinu u EU". Zavisno od intenziteta emisije, kompanijama će biti nadoknađeno između 65 i 95 posto dodatnih troškova, ali samo ako ulože najmanje 80 posto pomoći u smanjenje emisija.

